

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор академії, професор

В. Г. Аранчій

20 листопада 2017 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
для вступу на основі освітньо-кваліфікаційного
рівня молодшого спеціаліста**

**за спеціальністю 281 «Публічне управління та
адміністрування» галузі знань 28 «Публічне
управління та адміністрування»
ступеня вищої освіти «Бакалавр» на 2018 рік**

ПОЛТАВА – 2017

Програму підготували викладачі факультету економіки та менеджменту:

Галич О. А.	декан факультету економіки та менеджменту;
Воронько-Невіднича Т. В.	заступник декана факультету економіки та менеджменту
Лозинська Т. М.	завідувач кафедри публічного управління та адміністрування;
Сердюк О. І.	голова науково-методичної ради спеціальності «Публічне управління та адміністрування», професор кафедри публічного управління та адміністрування;
Мирна О. В.	доцент кафедри публічного управління та адміністрування;
Браславець Т. М.	асистент кафедри публічного управління та адміністрування.

Схвалено науково-методичною радою спеціальності «Публічне управління та адміністрування» 16 листопада 2017 р. (протокол № 3)

Голова науково-методичної ради
спеціальності «Публічне управління
та адміністрування»,
к. е. н., доцент

_____ О. І. Сердюк

ВСТУП

Фахове випробування, як форма вступного випробування для вступу на основі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня, передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми підготовленості вступника до здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» на основі раніше здобутих компетенцій.

Завданням фахового випробування є перевірка у вступників знань, умінь і навичок з навчальних дисциплін циклу професійної підготовки «Теорія державного управління» та «Менеджмент», передбачених навчальним планом для підготовки освітнього ступеня «Бакалавр» зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

При складанні фахового випробування вступники повинні продемонструвати:

знання та уміння щодо реалізації завдань державного управління, виконання функцій держави, формування державної політики стосовно економічних і соціальних процесів у суспільстві, вміння оцінки результативності та ефективності державного управління.

знання категорій науки управління, функцій управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів використання базових інструментів управління організаціями, розуміння впливу різних факторів на ефективність системи управління організацією.

Вступник повинен знати:

- основні засади влади та лідерства в організації.
- теоретичні основи державного управління;
- характер взаємин між державою та особистістю;
- сутність й специфіку державного управління;
- принципи і закономірності державного управління;
- особливості політичної системи України;
- структуру влади, форми державного управління;
- процедури і технології прийняття управлінських рішень.
- механізми і методи державного управління;
- основи законності та відповідальності у сфері державного управління;
- критерії оцінювання результативності та ефективності державного управління;
- суть і основні види менеджменту;
- принципи, функції, методи та процес менеджменту;
- еволюцію поглядів на менеджмент;
- особливості функціонування системи менеджменту в підприємницьких і ринкових структурах.

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння програми підготовки освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності

281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» вступники повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень «Молодший спеціаліст» та здібності до набуття відповідних інтегральної, загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

Характеристика змісту програми. Програма фахового випробування охоплює коло питань, які в сукупності характеризують вимоги до знань, умінь і навичок особи, яка бажає навчатись в ПДАА з метою одержання ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Порядок проведення фахового випробування визначається «Положенням про приймальну комісію Полтавської державної аграрної академії».

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове випробування для вступників передбачає виконання тестових завдань, які об'єктивно визначають їх рівень підготовки.

Тестова перевірка знань з навчальних дисциплін «Теорія держаного управління» та «Менеджмент» охоплює систему базових тестових завдань закритої форми із запропонованими відповідями.

Тестові завдання закритої форми складаються з двох компонентів:

- а) запитальної (змістовної) частини;
- б) 4 відповіді.

Оцінювання здійснюється за шкалою від 50 до 100 балів (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідність балів вступних фахових випробувань шкалі 50-100

За 4-хбальною шкалою	За шкалою 50-100
2,00-2,06	51
2,07-2,12	52
2,13-2,18	53
2,19-2,24	54
2,25-2,30	55
2,31-2,36	56
2,37-2,42	57
2,43-2,48	58
2,49-2,54	59
2,55-2,60	60
2,61-2,66	61
2,67-2,72	62
2,73-2,78	63
2,79-2,84	64
2,85-2,90	65
2,91-2,96	66
2,97-3,02	67
3,03-3,08	68
3,09-3,14	69
3,15-3,20	70
3,21-3,26	71
3,27-3,32	72
3,33-3,38	73
3,39-3,44	74
3,45-3,50	75

За 4-х бальною шкалою	За шкалою 50-100
3,51-3,56	76
3,57-3,62	77
3,63-3,68	78
3,69-3,74	79
3,75-3,80	80
3,81-3,86	81
3,87-3,92	82
3,93-3,98	83
3,99-4,04	84
4,05-4,10	85
4,11-4,16	86
4,17-4,22	87
4,23-4,28	88
4,29-4,34	89
4,35-4,40	90
4,41-4,46	91
4,47-4,52	92
4,53-4,58	93
4,59-4,64	94
4,65-4,70	95
4,71-4,76	96
4,77-4,82	97
4,83-4,88	98
4,89-4,94	99
4,95-5,00	100

Для кожного вступника передбачається 50 тестових завдань. З кожного завдання передбачається 4 варіанти відповіді, з яких вступник повинен вибрати правильну. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів, які вступник може набрати за виконання тестових завдань становить 100 балів.

Приймальна комісія допускає до участі у конкурсному відборі для вступу на навчання вступників на основі раніше здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, які при складанні фахового випробування отримали не менше 68 балів.

Тривалість фахового випробування – 1 година.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ В РОЗРІЗІ ДИСЦИПЛІН

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ТЕОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ»

Тема 1. Теоретичні основи державного управління

Основні теорії виникнення держави: теологічна, патріархальна, договірна, насильства, органічна, психологічна, матеріалістична. Визначення держави та її ознаки. Поняття функцій держави. Класифікація функцій держави. Визначення державного управління. Функції державного управління. Поняття громадянина і особи. Взаємини держави та громадянина в процесі реалізації функцій державного управління.

Тема 2. Становлення правової держави

Етапи розвитку ідеї правової держави. Поширення римського права. Поняття правової держави. Закріплення принципів правової держави. Розвиток правової держави в Україні. Верховенство Законів і Конституції України. Зв'язаність держави правами та свободами. Конституційно-правові передумови захисту прав людини.

Тема 3. Права людини в державі та їх гарантії

Поняття «права людини». Основні права людини. Права людини та громадянина.

Гарантії прав людини та їх класифікація за практичним спрямуванням, за характером, за ступенем поширеності, за суб'єктами, за особливостями правового статусу. Міжнародний білль про права. Загальна декларація прав людини. Документи міжнародного права.

Міжнародні стандарти у сфері прав людини. Структура міжнародних стандартів по правах людини.

Тема 4. Форма держави та характеристика її основних елементів

Поняття та структура форми держави. Форми державного правління. Монархія: а) абсолютна монархія; б) обмежена монархія; в) змішана. Форми державного устрою. Унітарна держава. Федерація. Конфедерація. Імперія.

Тема 5. Поняття та структура апарату держави

Поняття апарату держави. Ознаки апарату держави. Структура апарату держави.

Органи держави як структурні елементи апарату держави. Система державних органів України. Законодавчий орган. Глава держави (Президент). Виконавчі органи влади. Правосуддя. Народовладдя.

Загальні принципи функціонування апарату держави: демократизм, гуманізм, законність, розподіл влади, верховенство права, професіоналізм. Принципи організації діяльності апарату держави.

Тема 6. Політична система та державна політика

Поняття «політична система». Класифікація політичних систем та критерії класифікації. Взаємопов'язаність підсистем політичної системи. Держава як структурний елемент політичної системи. Політичні партії. Вимоги до формування партій. Види політичних партій. Інші громадські

організації. Поняття державної політики. Елементи державної політики. Державна економічна політика.

Тема 7. Цілі, принципи та функції державного управління

Цілі державного управління як продукти суспільного консенсусу. Систематизація та об'єктивізація цілей державного управління. Класифікація функцій державного управління. Головні й допоміжні функції державного управління. Загальні та спеціальні функції. Внутрішні та зовнішні функції.

Обґрунтування принципів державного управління. Сутність принципів державного управління.

Тема 8. Характеристика управлінської діяльності

Поняття та загальні риси державноуправлінської діяльності. Форми та процедури управлінської діяльності. Механізми та методи державного управління: адміністративні, економічні, інформаційно-психологічні. Технології державного управління.

Тема 9. Підготовка та прийняття рішень в державному управлінні

Сутність управлінського рішення. Вироблення управлінського рішення. Специфіка державноуправлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Етапи підготовки управлінського рішення. Організаційно-правове забезпечення прийняття управлінського рішення. Процедура прийняття державноуправлінських рішень. Лобізм як механізм впливу на прийняття державноуправлінських рішень.

Тема 10. Законність та відповідальність в державному управлінні

Поняття та детермінанти законності в державному управлінні. Значення законності. Забезпечення законності. Органи забезпечення законності. Внутрішній і зовнішній контроль. Поняття корупції. Поширення корупції в сфері державного управління. Корупційні діяння. Запобігання корупції. відповідальність державних службовців: дисциплінарна; адміністративна; кримінальна; матеріальна.

Тема 11. Державна служба в Україні

Правове регулювання державної служби. Правовий статус державного службовця. Правове забезпечення управління державною службою. Умови вступу на державну службу. Кар'єра державного службовця. Проблеми підбору кадрів на державну службу. Вимоги до претендентів на державну службу. Обмеження щодо призначення на посаду. Випробування. Дотримання службової дисципліни. Службове розслідування та дисциплінарна справа.

Тема 12. Контроль у державному управлінні

Контроль як функція державного управління. Суб'єкти та об'єкти контролю.

Етапи контролю. Види контролю. Попередній, поточний та підсумковий контроль. Цілі контролю. Контроль, закріплений за гілками влади: парламентський, конституційний, судовий, контроль органів виконавчої влади. Фінансовий контроль. Сутність і об'єкти громадського контролю. Елементи громадського контролю.

Тема 13. Інформаційно-комунікаційне забезпечення державного управління

Управлінська інформація. Внутрішня за зовнішня управлінська інформація. Інформаційні технології в управлінні. Зміст комунікації в державному управлінні. Особливості комунікації в державному управлінні.

Зв'язки з громадськістю та формування громадської думки. Налагодження інформаційної взаємодії і звернення громадян і висвітлення діяльності органів державної влади.

Тема 14. Результативність та ефективність державного управління

Поняття результативності та ефективності. Види та критерії ефективності.

Показники результативності й ефективності. Ефективність діяльності державних органів. Ефективність діяльності посадових осіб. Оцінка економічної ефективності органів влади. Складність проведення оцінки економічної ефективності державного управління.

Рекомендована література

Основна

1. Мочерний С.В. Політична економія: [Навч.посіб.] / Мочерний С. В., Устинко О. А., Фомішин С. В. / Херсон, «Дніпро», 2002. – 210 с.
2. Основи економічної теорії [Текст] / [За редакцією А. А Чухна.]. – К. : Вища школа, 1994. – 255 с.
3. Основи економічної теорії : [Підруч.] / [За редакцією А. А Чухна.]. – К.: Вища школа, 2001. – 175 с.
4. Основи економічної теорії : політекономічний аспект [Підруч.] / [За ред. Г. Н. Клименко.] – К.: «Знання-Прес», 2004. – 298 с.
5. Політекономія : [Підруч.] / [За ред. Ю.В. Ніколенка]. – К.: –ЦУЛ, 2003. – 365 с.
6. Політична економія : [Навч.-метод. посіб. для самот. вивч. дисц.] / [За ред. К. Т. Кривенка]. К.: КНЕУ, 2003. – 358 с.
7. Туган-Барановський М.І. Політична економія [Текст] / М. І. Туган-Барановський. – К. : Наукова думка, 1994. – 147 с.
8. Федоренко В. Г. Основи економічної теорії : [Підруч.] / [Федоренко В. Г., Ніколенко Ю. М., Діденко О. М. та ін.] – К.: Алерта. – 2005. – 258 с.

Допоміжна

1. Алімов О. М. Розвиток фінансової системи – перспективний напрям модернізації економіки [Текст] / О. М. Алімов // Економіка України. – 2013. – №1, С. 91-92.
2. Амосов О. Ю. Капіталізація як засіб модернізації суспільства [Текст] / О.Ю. Амосов, Н.Л. Гавкалова // Демографія та соціальна економіка. – 2012. – № 1. – С. 43-50.
3. Антофій Н. М. Виробництво і зайнятість у забезпеченні економічного простору людського розвитку[Текст] / Н. М. Антофій, В. М. Фомищина // Держава та регіони. – 2012. – № 3. – С. 11-15. Серія: Економіка та

підприємництво.

4. Архангельський Ю. С. Необхідність державного планування економіки обґрунтовано економіко-математичною теорією [Текст] / Ю. С. Архангельський // Економіка України. – 2013. – №1, – С.82-90.

5. Бажан І. Економічна сутність та функції інтелектуального капіталу [Текст] / І. Бажан // Україна: Аспекти праці. – 2012. – № 2. – С. 30-35.

6. Бандура О. Взаємозв'язок між економічними та фінансовими циклами [Текст] / Олександр Бандура // Економіст. – 2012. – № 1. – С. 13-15.

7. Башнянин Г. І. Методологічні проблеми розвитку економічної науки: як економічну теорію перетворити на надточну науку [Текст] / Г. І. Башнянин // Економічна теорія. – 2012. – № 3. – С. 15-26.

8. Безкровна Г. Людський капітал: економічна сутність і концептуальні знання [Текст] / Г.Безкровна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 3. – С. 170-174.

9. Бендасюк О. О. Людський капітал як основний фактор економічного розвитку [Текст] / О. Бендасюк // Держава та регіони. – 2011. – № 2. – С. 10-15. Серія: Економіка та підприємництво.

10.Беседін В. Роль держави в ринковій економіці [Текст] / В.Беседін // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 2. – С. 3-10.

11.Білик О. Основні напрями збереження і розвитку національного людського капіталу за рахунок активізації людської мотивації / [Текст] О. Білик // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С. 43-46.

12.Бобух І. Соціальний потенціал як новітня складова національного багатства [Текст] / Ірина Бобух // Економіст. – 2011. – № 4. – С. 68-74.

13.Бондаренко В. М. Перехід до безкризового розвитку – міф чи реальність? [Текст] / В.М. Бондаренко // Економічне прогнозування. – 2012. – № 3. – С. 7-22.

14.Бутко М.П. Теоретичні засади кризових явищ в економіці [Текст] / М. Бутко // Економіка та держава. – 2011. – № 4. – С. 4-7.

15.Варецька О. Ринок праці : можливості та виклики [Текст] / О. Варецька // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 1. – С. 48-50.

16.Ватульов А. Фінансові інструменти регулювання соціально-економічного розвитку [Текст] / Андрій Ватульов // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – 2012. – № 5. – С. 76-88.

17.Венгер В. Соціально-економічна роль держави в сучасній економіці [Текст] / Віталій Венгер // Вісник Тернопільського національного економічного університету. – 2011. – № 4. – С. 23-30.

18.Вірченко А. А. Канали фіскальної трансформації в контексті забезпечення макроекономічної стабільності [Текст] / А. А. Вірченко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 7. – С. 29-32.

19.Власенко Л. А. Економічна суть і поняття витрати [Текст] / Л. А. Власенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2009. – № 1. – С. 60-65.

20.Гальчинський А. С. Начала нової парадигми політичної економії:

постановка проблеми [Текст] / А. Гальчинський // Економічна теорія. – 2012. – № 2. – С. 5-16.

21. Гвоздецький В. Д. Корупція і відродження стану суспільного організму [Текст] / В. Д. Гвоздецький // Зовнішня торгівля. Фінанси. Право. – 2011. – № 3-4. – С. 124-132.

22. Геєць В. Про єдність і суперечності у розвитку суспільства, держави та економіки [Текст] / В. Геєць // Економіка України. – 2012. – № 10. – С. 4-23, № 11. – С. 4-22.

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

Економічне середовище в менеджменті. Сутність поняття «організація». Зовнішнє та внутрішнє середовище організації: їхні складові елементи. Основні загальні характеристики організації. Сутність категорії «менеджмент» та його основне завдання.

Наукові принципи та методи менеджменту. Методи управління: організаційні, адміністративні, економічні, соціально-психологічні. Система принципів управління. Принципи раціонального менеджменту Г. Емерсона. Змістовні принципи А. Файоля.

Управлінська діяльність менеджера. Сутність категорій «менеджер», «бізнесмен», «підприємець». Ознаки діяльності менеджера. Рівні менеджменту. Умови успішної керівної діяльності менеджера.

Тема 2. Розвиток науки управління

Еволюція менеджменту. Класична теорія менеджменту. Науковий менеджмент: Ф. Тейлор, Ф. Гілберт, Л. Гілберт. Адміністративний менеджмент: А. Файоль, Г. Емерсон, Г. Форд.

Школа людських відносин (біхевіористська теорія): Х. Мюнстерберг, М. П. Фолліт, Е. Мейо, «Хоторнський експеримент». Теорія «людських відносин»: А. Маслоу, Д. МакГрегор. Сучасний поведінковий підхід у менеджменті.

Теорія бюрократії і кількісний підхід до менеджменту. Теорія «ідеальної бюрократії, або бюрократичної організації» М. Вебера. Кількісна точка зору в менеджменті: Я. Тіпберген, Л. Клейн, А. Гольдбергер, В. Леонт'єв.

Сучасні підходи до менеджменту. Розвиток науки про менеджмент в Україні. «Рух за гуманні стосунки» П. Друкера. Системний підхід в управлінні. Ситуаційний підхід. Орієнтація менеджменту на інновації, інтеграцію, інтернаціоналізацію. Визнання соціальної відповідальності менеджменту перед людиною і суспільством в цілому. Етапи розвитку управлінської науки в Україні.

Тема 3. Основи теорії прийняття управлінських рішень

Природа, сутність та класифікація рішень у сфері менеджменту. Сутність категорії «рішення». Обставини, у зв'язку з якими виникає потреба у прийнятті рішення. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття

управлінських рішень.

Технологія розробки рішень. Управлінський процес. Операція в менеджменті. Складові частини управлінської діяльності. Управлінські процедури. Технологія менеджменту. Процес розробки і прийняття рішення в менеджменті. Вимоги, які ставляться до технології менеджменту. Фактори, які впливають на прийняття рішень.

Оцінка і прийняття рішень. Якість господарських рішень. Ефективність системи управлінських рішень. Показники ефективності і якості управлінських рішень. Причини зниження ефективності і якості менеджменту.

Організація виконання рішень. Організаційні процедури виконання найбільш складних і важливих прийнятих рішень. Операції, здійснення яких передбачає виконання рішення.

Тема 4. Методи обґрунтування управлінських рішень

Моделювання як елемент механізму оптимізації рішень. Реалізація механізму оптимізації рішень за допомогою: застосування наукового методу; використання системної орієнтації; застосування моделей. Види моделей.

Методи прийняття рішень. Платіжна матриця. Дерево рішень.

Методи прогнозування. Неформальні методи прогнозування. Кількісні методи прогнозування. Якісні моделі прогнозування.

Тема 5. Планування в організації

Сутність планування як функції управління. Функції менеджменту: загальні та специфічні. Планування. Класифікація планів організації.

Цілі управлінського планування. Мета. Вимоги щодо правильного формулювання організаційних цілей. Глобальна мета. Місія організації. Задачі організації.

Стратегічне планування. Основні елементи, з яких складається стратегія. Рівні стратегій. Процес розробки стратегії.

Тема 6. Організація як функція управління

Сутність функції організації. Організація. Організаційна діяльність. Основні складові організаційного процесу. Організаційна структура. Організаційні параметри, що характеризують організаційну структуру.

Типи організаційних структур управління: лінійна, лінійно-штабна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізійна, матрична. Методи вибору типу організаційної структури управління.

Управління організаційними змінами. Поняття «організаційні зміни». Причини, які викликають необхідність змін. Способи пристосування організацій до змін у середовищі. Модель К.Левіна процесу організаційних змін. Основні причини опору організаційним змінам. Стратегії подолання опору. Етапи процесу проведення організаційних змін.

Тема 7. Мотивація

Поняття і сутність мотивації. Мотивація. Спонування. Потреба. Винагородження. Типи винагородження.

Змістовні теорії мотивації. Теорія ієрархії потреб А. Маслоу. Теорія ERG К. Альдерфера. Теорія потреб Д. МакКлеланда. Теорія мотиваційної гігієни Ф. Герцберга.

Процесні теорії мотивації. Теорія очікувань В. Врума. Теорія справедливості С. Адамса. Модель Портера-Лоулера.

Формування мотиваційного механізму управління поведінкою людей. Сучасні теорії мотивування. Принципи стимулювання. Принципи, на яких повинна базуватися система стягнень.

Тема 8. Управлінський контроль

Поняття та процес контролю. Контроль. Завдання контролю. Сфери контролю. Процес контролю. Критерії ефективності системи контролю.

Види управлінського контролю. Операційний контроль: попередній, поточний та підсумковий. Фінансовий контроль: бюджетування, фінансова звітність, аналіз показників та фінансовий аудит. Структурний контроль: бюрократичний, груповий.

Опір контролю та додання опору. Основні фактори опору контролю: надмірний контроль, невідповідна спрямованість, нагорода за неефективність, надмірна відповідальність. Методи додання опору контролю: створення ефективною системи контролю, заохочення участі працівників, розробка процедури перевірки.

Тема 9. Лідерство

Поняття і сутність лідерства. Лідерство. Повноваження. Вплив. Влада. Основні форми влади та впливу.

Типи лідерства в менеджменті. Основних теоретичних підходи до розуміння лідерства: підхід з позицій особистих якостей керівника, поведінковий підхід, ситуаційний підхід. Стилi керування: автократичний, демократичний, ліберальний. «Теорія Х» та «теорія Y» Д. МакГрегора. Автократично-демократичний континуум стилів керування за Танненбаумом-Шмідтом. Континуум стилів керування за Р. Лайкертом. Двовірне трактування стилів керування за Р. Блейком і Д. Моутоном. Теорія життєвого циклу П. Херсі і К. Бланшара.

Формування ефективного стилю лідерства. Діловитість лідера. Високий рівень особистої культури керівника (лідера). Знання норм міжособового спілкування. Дотримання правил службової етики.

Тема 10. Комунікації в управлінні

Комунікації та фах менеджера. Комунікація. Ефективні комунікації. Дані. Інформація. Характеристики цінної інформації. Комуникативний процес.

Типи комунікацій в організаціях. Міжособові комунікації – їхні вади і переваги. Комуникативні схеми та робочі групи. Комунікації в організаціях: вертикальні та горизонтальні комунікації. Інформаційні технології.

Неформальні комунікації в організаціях: непідтверджені повідомлення та чутки, менеджмент нишпорки, несловесні комунікації.

Управління комунікаціями в організаціях. Індивідуальні та організаційні бар'єри ефективних комунікацій. Методи подолання комуникативних бар'єрів

Тема 11. Ефективність управління

Сутність та основні підходи до визначення ефективності управління. Абсолютна і порівняльна ефективність витрат на управління.

Основні показники, що використовуються для оцінки ефективності

управління: оперативність роботи апарату управління, надійність і оптимальність системи управління. Показники ефективності удосконалення управління.

Показники, що характеризують ефективність системи управління. Загальні результативні показники виробничо-фінансової діяльності підприємства. Показники продуктивності управлінської праці. Показники економічності апарату управління.

Рекомендована література

Основна

1. Бесєдін М. О. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант) : [Підруч.] / М. О. Бесєдін, В. М. Нагаєв. – К.: ЦНЛ, 2005. – 496 с.
2. Герчикова И. Н. Менеджмент : [Учеб.] / И. Н. Герчикова. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 501 с.
3. Герчикова И. Н. Менеджмент : [Практ.] / И. Н. Герчикова. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 335 с.
4. Гірняк О. М. Менеджмент: теоретичні основи і практикум : [Навч. посіб.] / О. М. Гірняк, П. П. Лазановський. – К.: «Магнолія плюс», Львів: «Новий світ – 2000», 2003. – 336 с.
5. Гудзинський О. Д. Менеджмент у системі агробізнесу [Текст] / О. Д. Гудзинський. – К.: Урожай, 1994. – 240 с.
6. Гріфін Р. Основи менеджменту [Текст] / Р. Гріфін, В. Яцура. – Львів: Бак, 2001. – 654 с.
7. Завадський Й. С. Менеджмент : [Підруч.], Т.1. / Й. С. Завадський. – К.: УФІМБ, 2002. – 543 с.
8. Завадський Й. С. Управління сільськогосподарським виробництвом в системі АПК : [Підруч.] / Й. С. Завадський. – К.: Вища школа, 1992. – 367 с.
9. Кузьмін О. Є. Основи менеджменту : [Підруч.] / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник. – К.: «Академвидав», 2003. – 416 с.
10. Мескон М. Х. Основы менеджмента [Текст] / Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф.; [Пер. с англ.]. – М.: Дело, 1994. – 702 с.
11. Робінс, Стефан П. Основи менеджменту / Робінс, Стефан П., ДеЧенцо, Девід А.; [пер. з англ. А.Олійник та ін.]. – К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2002. – 671 с.
12. Сухарський В.С. Менеджмент (загальний з основами спеціального) : [Навч. посіб.] / В. С. Сухарський. – Тернопіль: Астон, 2004. – 318 с.
13. Сухарський В.С. Менеджмент : теорія [Текст] / В. С. Сухарський. – Тернопіль: Астон, 2002. – 416 с.
14. Сухарський В. С. Менеджмент [Текст] / В. С. Сухарський. – Тернопіль: Астон, 2001. – 135 с.
15. Тарнавська Н. Менеджмент: Теорія та практика : [Підруч.] / Н. Тарнавська. – Тернопіль: карт-бланш, 1997. – 456 с.
16. Уткин Э. Курс менеджмента [Текст] / Э. Уткин. – К.: Зерцало. 1998. – 448 с.

17. Шегда А. В. Основы менеджмента [Текст] / А. В. Шегда. – К.: Знание, 1998. – 512 с.

Допоміжна

1. Адізес І. Ідеальний керівник: Чому ви не можете стати ним, і що робити з цього приводу: Нова парадигма менеджменту [Текст] / І. Адізес; [пер. з англ. С. Опацької]. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 266 с.

2. Боссиди Л. Искусство результативного управления [Текст] / Л. Боссиди, Р. Чаран; [пер. з англ. Т. Таланова]. – М.: ООО «Издательство «Добрая книга», 2004. – 288 с.

3. Друкер П. Ф. Рынок, как выйти в лидеры [Текст] / П. Ф. Друкер. – М.: Политиздат, 1992. – 357 с.

4. История менеджмента : [Учеб. пособ.] / [Под ред. Д. В. Валового]. – М.: Инфра, 1997. – 256 с.

5. Как добиться успеха (практические советы деловым людям) [Текст] / Под общей редакцией Хруцкого В.Е. – М.: Политиздат, 1991. – 178 с.

6. Кови С. Семь навыков высокоэффективных людей [Текст] / С. Кови; [пер. з англ. С.Терехова]. – СПб.: «Изд-во «Нева», 2008. – 329 с.

7. Крамаренко В. І. Менеджмент: [Навч. посіб.] / В. І. Крамаренко. – К.: ЦУЛ, 2000. – 248 с.

8. Кредісов А. І. Менеджмент для керівників [Текст] / Кредісов А. І., Панченко Є. Г., Кредісов В. А. – К.: Товариство «Знання», КОО, 1999. – 556 с.

9. Лайкер Д. Дао Toyota: 14 принципов менеджмента ведущей компании мира [Текст] / Д. Лайкер. – М.: Альпина Паблишер, 2016. – 400 с.

10. Мартынов Е. Д. Профессионалы в управлении [Текст] / Е. Д. Мартынов. – Л.: Лениздат, 1991. – 178 с.

11. Нобелевские лауреаты по экономике: взгляд из России [Текст] / Ред. академик РАЕН, проф. Ю. В. Яковец. – СПб.: Изд-во «Гуманистика», 2003. – 967 с.

12. Осовська Г. В. Основы менеджменту : [Навч. посіб.] / Г. В. Осовська. – К.: Кондор, 2003. – 556 с.

13. Третьяк В. И. Менеджеру о менеджменте [Текст] / В. И. Третьяк, С. В. Платонов. – К.: УФИМБ, 1995. – 189 с.

14. Уэлч Д. Как создать величайшую в мире «фабрику людей» [Текст] / Д. Уэлч // Бизнес. – 2007. – № 8. – С. 66-67.

15. Эмерсон Г. Двенадцать принципов производительности [Текст] / Г. Эмерсон. – М.: Знание, 1997. – 214 с.

ЗМІСТ

Вступ.....	3
Критерії оцінки фахового випробування.....	5
Зміст фахового випробування в розрізі дисциплін.....	6
Навчальна дисципліна «Теорія державного управління».....	6
Навчальна дисципліна «Менеджмент».....	10

